

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ В.Н. КАРАЗІНА

Кафедра маркетингу та менеджменту зовнішньоекономічної діяльності

Методичні рекомендації до проведення практичних занять
з дисципліни
«Інфраструктура ринку товарів і послуг»

Харків – 2018 рік

Програма навчальної дисципліни

Розділ 1. Інфраструктура ринку товарів та послуг: поняття, основні елементи та посередники

Тема 1. Сучасна характеристика товарного ринку

- Зміст
- 1.1. Сутність товарного ринку
 - 1.2. Класифікація товарного ринку
 - 1.3. Форми та методи регулювання товарного ринку

Тема 2. Інфраструктура ринку товарів та послуг: сутність, завдання та взаємозв'язок

- Зміст
- 2.1. Сутність інфраструктури ринку товарів та послуг
 - 2.2. Характеристики ринку товарів та послуг
 - 2.3. Функції інфраструктури ринку товарів та послуг
 - 2.4. Макроекономічні показники ринкової інфраструктури
 - 2.5. Проблеми розвитку інфраструктури ринку товарів та послуг

Тема 3. Комерційне посередництво на товарному ринку

- Зміст.
- 3.1. Сутність та основні види товарно-посередницької діяльності
 - 3.2. Суб'єкти та предмет посередницької діяльності
 - 3.3. Агентська діяльність: визначення та особливості
 - 3.4. Дилерська діяльність
 - 3.5. Дистриб'юторська діяльність
 - 3.6. Брокерська діяльність

Тема 4. Інформаційна та організаційно-посередницька діяльність

- Зміст.
- 4.1. Сутність та види інформаційної та організаційно-комерційної діяльності
 - 4.2. Інформаційні продукти та послуги
 - 4.3. Виставочна діяльність як складова інформаційної підтримки суб'єктів ринку товарів та послуг
 - 4.4. Рекламні організації: завдання та функції
 - 4.5. Інжинірингові організації: завдання та функції
 - 4.6. Консалтингові організації: завдання та функції

Тема 5. Лізингова діяльність

- Зміст.
- 5.1. Сутність, суб'єкт та предмет орендної діяльності.
 - 5.2. Сутність, суб'єкт та предмет лізингової діяльності.
 - 5.3. Види та класифікація лізингової діяльності.
 - 5.4. Правові аспекти лізингової діяльності.

Розділ 2. Місце торгівлі на ринку товарів та послуг у сучасних умовах

Тема 6. Макроорганізація оптової торгівлі

- Зміст
- 6.1. Сутність та методи оптової торгівлі у ринковому процесі.
 - 6.2. Основні види оптової торгівлі та їх характеристики.

- 6.3. Функції оптової торгівлі.
- 6.4. Макроекономічні показники оптової торгівлі.

Тема 7. Підприємства оптової торгівлі

- Зміст.
- 7.1. Види підприємств оптової торгівлі.
 - 7.2. Послуги оптової торгівлі.
 - 7.3. Прийняття маркетингових рішень в оптовій торгівлі.

Тема 8. Товарні біржі, ярмарки, аукціони

- Зміст.
- 8.1. Види бірж на товарному ринку.
 - 8.2. Роль та функції товарної біржі.
 - 8.3. Організація та технології біржової торгівлі.
 - 8.4. Аукціони: функція та технології торгівлі.

Тема 9. Роздрібна торгівля

- Зміст.
- 9.1. Природа та значення роздрібно торгівлі.
 - 9.2. Форми роздрібно торгівлі.
 - 9.3. Види роздрібних торгівельних підприємств.
 - 9.4. Торгові центри: визначення та види.
 - 9.5. Франчайзинг як спосіб організації роздрібного підприємства

Тема 10. Персональний продаж.

- Зміст.
- 10.1. Сутність та форми персонального продажу.
 - 10.2. Торгові представники та вимоги до них.
 - 10.3. Модель персонального продажу: етапи та їх характеристика.

Питання, що винесено на самостійний розгляд

Тема 1. Сучасна характеристика товарного ринку. 1. Правове регулювання товарного ринку. 2. Закон України «Про захист прав споживачів». 3. Основні показники функціонування товарного ринку. 4. Структура товарного ринку.
Тема 2. Інфраструктура ринку товарів та послуг: сутність, задачі, взаємозв'язок 1. Контролюючі організації інфраструктури товарного ринку: рахункова палата, санітарно-епідеміологічна служба, органи захисту прав споживачів, митні служби. 2. Головні тенденції змін форм підприємницької діяльності на сучасному ринку. 3. Основні складові механізму функціонування ринку.
Тема 3. Комерційне посередництво на товарному ринку 1. Прийняття прав власності на товар. 2. Мотивація посередників на товарному ринку. 3. Особливості маркетингової діяльності торгових посередників.

4. Правові засади діяльності посередників на ринку.
Тема 4. Інформаційна та організаційно-посередницька діяльність 1. Поняття послуги на товарному ринку. 2. Організації, що надають послуги. 3. Продукти інформаційно-комерційної діяльності. 4. Оцінка продуктів інформаційно-комерційної діяльності. 5. Ціноутворення на продукти інформаційно-комерційну діяльність.
Тема 5. Лізингова діяльність 1. Закон України «Про фінансовий лізинг». 2. Ціни та розрахунки в лізинговій діяльності. 3. Українське об'єднання лізингодавців. 4. Ризики в лізинговій діяльності.
Тема 6. Макроорганізація оптової торгівлі. 1. Закон України «Про інформацію». 2. Особливості оптової торгівлі на продукти виробничо-технічного призначення. 3. Оптова торгівля України. 4. Закон України «Про оптові ринки сільськогосподарської продукції».
Тема 7. Підприємства оптової торгівлі 1. Особливості оптової торгівлі продукції масового попиту. 2. Продовольчі та непродовольчі ринки: визначення, види, функції. 3. Функції підприємств оптової торгівлі. 4. Форми оптової торгівлі.
Тема 8. Товарні біржі, ярмарки, аукціони 1. Ярмарки: визначення, види. 2. Функції ярмарок. 3. Характеристики товарних бірж в Україні. 4. Основні тенденції розвитку товарних бірж в Україні.
Тема 9. Роздрібна торгівля 1. Маркетингові рішення роздрібних торговельних підприємств. 2. Послуги роздрібних торговельних підприємств. 3. Закон України «Про затвердження Правил роздрібною торгівлі». 4. Загальні правила роздрібною торгівлі.
Тема 10. Персональні продажі 1. Персональні продажі товарів масового попиту. 2. Персональні продажі товарів виробничого призначення. 3. Персональні продажі у комунікативному процесі. 4. Організація маркетингу у сфері персональних продажів.

Індивідуальні завдання

1. Індивідуальне завдання № 1 з дисципліни «Інфраструктура ринку товарів та послуг» на тему «Особливості діяльності посередників на ринку товарів та послуг». Необхідно підібрати або змоделювати приклад угоди за участю запропонованого

посередника. Після цього скласти договір посередницької діяльності, що запропонована в таблиці та зобразити схему проведення угоди за складеним договором. Роботу оформити на аркушах формату А4. Зробити посилання на джерела інформації, підшити у папко-скорозшивач. Підготувати повідомлення на 3-5 хвилин.

2. Індивідуальне завдання № 2 з дисципліни «Інфраструктура ринку товарів та послуг» на тему «Товарна біржа». Необхідно описати обрану товарну біржу та описати правила торгівлі на обраній біржі, її особливості. Пояснити, як на ній можна продати вагон рису. Роботу оформити на аркушах формату А4. Зробити посилання на джерела інформації, підшити у папко-скорозшивач. Підготувати повідомлення на 3-5 хвилин.

Тематика рефератів

Тема 1.

1. Законодавче регулювання товарного ринку.
2. Сучасний стан товарного ринку України.

Тема 2.

1. Показники розвитку ринкової інфраструктури.
2. Взаємозв'язок ринку товарів та ринку послуг.

Тема 3.

1. Порівняння діяльності дилерів та дистриб'юторів.
2. Порівняння діяльності агентів та брокерів.
3. Комерційні посередники на товарному ринку.

Тема 4.

1. Рекламна діяльність на ринку послуг.
2. Рекламна діяльність на товарному ринку.
3. Інформаційні продукти.

Тема 5.

1. Найбільш надійні лізингові компанії України.
2. Переваги лізингу.
3. Недоліки лізингу.

Тема 6.

1. Оптова торгівля на ринку України.
2. Показники ефективності оптової торгівлі.

Тема 7.

1. Підприємства оптової торгівлі та послуги, які вони надають.
2. Реклама на ринку оптової торгівлі.

Тема 8.

1. Порядок проведення аукціону.
2. Порядок проведення ярмарок.
3. Товарні баржі на ринку України.

Тема 9.

1. Підприємства роздрібною торгівлі.
2. Найбільші торгові центри Харкова та їхня діяльність.
3. Франчайзинг.

Тема 10.

1. Персональні продажі на ринку України.
2. Торгові представники на ринку персональних продажів.

Рекомендована література

Базова література

1. Інфраструктура товарного ринку: Навч. посібник / За ред. І. В. Сороки. – К: НМЦВО МОІН України, НВФ «Студцентр», 2002. – 608 с.
2. Інфраструктура товарного ринку: Теоретичні засади: Підручник. Затверджено МОН / За ред. О.О. Шубіна. — К., 2009. — 379 с.
3. Інфраструктура ринку товарів та послуг: Навч. посібник / За ред. О. В. Прокопенко, В. Ю. Школи, О.О. Дегтяренко, С. М. Махнуші. – К: Центр учбової літератури, 2007. – 296 с.
4. Савощенко А.С. Інфраструктура товарного ринку : навч. посіб. / А.С.Савощенко. – К. : КНЕУ, 2005. – 336 с.
5. Белявцев М.І. Інфраструктура товарного ринку / М.І.Белявцев, Л.В.Шестопалова. – Київ : Центр навчальної літератури, 2005. – 416 с.

Допоміжна література

1. Мангушев Д. В. Опорний конспект лекцій з навчальної дисципліни «Інфраструктура ринку товарів та послуг» для студентів спеціальності 6.030507 «Маркетинг». – Х.: ХНУ, 2012. – 98 с. [Електронний варіант]
2. Савощенко А.С. Інфраструктура товарного ринку: Навч. посіб. – К.: КНЕУ, 2005. – 336 с.
3. Белявцев М.І., Шестопалова Л.В. Інфраструктура товарного ринку. – Київ: Центр навчальної літератури, 2005. – 416 с.
4. Шканова О.М. Інфраструктура товарного ринку: Навч. посібник. – К.: Центр навчальної літератури, 2006. – 320 с.
5. Дашков Л. П., Памбухчянц В. К. Организация, технология и проектирование торговых предприятий. – М: Дашков и Ко, 2006. – 520 с.
6. Половцева Ф.П. Коммерческая деятельность. – М.: ИНФРА-М, 2001. – 248 с
7. Митне регулювання зовнішньоекономічної діяльності в Україні/ Науменко В.П.-2006
8. Митне оформлення товарів та транспортних засобів / Шершун А.А.-2007
9. Ілляшенко С.М., Шипуліна Ю.С. Товарна інноваційна політика: Підручник. - Суми: ВТД "Університетська книга", 2007. - 281 с
10. Вінник О.М. Господарське право. – К: Атіка, 2004
11. Гроші і кредит: підручник / О.М. Колодізєв, В.Ф. Колесніченко. – К.: Знання, 2010. – 615 с.
12. Юрій С.І., Федосов В.М. Фінанси. - К.: Знання, 2008.-611с.
13. Фінанси : навч. посібник / Л.П. Стеців, О.І. Копилук. – К. : Знання, 2007. – 235 с.
14. Кредит і банківська справа : підручник / О.Д. Вовчак, Н.М. Руцишин, Т.Я. Андрейків. – К.: Знання, 2008. – 564 с.

15. Банківська справа : навч. посібник / О.Д. Вовчак, Н.М. Руцишин. – Львів : Новий Світ-2000, 2008. – 560 с
16. Закон України «Про захист прав споживачів».
17. Закон України «Про фінансовий лізинг».
18. Закон України «Про інформацію».
19. Закон України «Про оптові ринки сільськогосподарської продукції».
20. Закон України «Про затвердження Правил роздрібної торгівлі».
21. Закон України «Про державний ринковий нагляд та контроль нехарчової продукції».
22. Закон України «Про товарну баржу».

Інформаційні ресурси

1. Офіційний сайт ВРУ [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://rada.gov.ua/>
2. Міністерство економічного розвитку та торгівлі України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.me.gov.ua/>
3. Міністерство інформаційної політики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://mip.gov.ua/>
4. Міністерство інфраструктури України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.mtu.gov.ua/
5. Урядовий портал [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.kmu.gov.ua/>
6. Українське об'єднання лізингодавців [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.uul.com.ua/>
7. Український союз промисловців та підприємців [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://uspp.ua/>
8. Українська універсальна біржа [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://uub.com.ua/>
9. ЛІГА:Закон [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ligazakon.ua/>
10. Рахункова палата України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ac-rada.gov.ua/>
11. Санітарно-епідеміологічна служба України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.dsesu.gov.ua/>
12. Державна інспекція України з питань захисту прав споживачів [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.dsiu.gov.ua/>
13. Державна фіскальна служба України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://sfs.gov.ua/>